

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับขวัญของครูพลศึกษาผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครระหว่างผู้สอนในเขตชั้นในและผู้สอนในเขตชั้นนอก โดยใช้แบบสอบถามครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ความพึงพอใจสภาพการทำงาน
- ความรู้สึกภูมิใจและเห็นความสำคัญของงาน
- ความเชื่อมั่นในการบริหารของผู้บังคับบัญชา
- สวัสดิการในการทำงาน
- โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน
- การได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม
- ความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน
- การมีโอกาสได้ร่วมกำหนดนโยบาย
- การยอมรับของเพื่อนร่วมงาน

โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูพลศึกษาผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 200 คน โดยแยกเป็นส่งไปยังครูพลศึกษาผู้สอนในเขตชั้นใน 100 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 85 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 และส่งไปยังครูพลศึกษาผู้สอนในเขตชั้นนอก 100 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 85 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 และคิดเป็นแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดร้อยละ 85

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยคิดเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มโดยใช้ค่าที (t-test) แล้วนำเสนอรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครผู้สอนในเขตชั้นใน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โสด มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีอายุราชการ 1-5 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางพลศึกษาสอนทั้งระดับประถมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลายควบคู่กันไป
2. ครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นนอกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โสด มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีอายุราชการ 1-5 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางพลศึกษา และสอนทั้งระดับประถมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลายควบคู่กันไป
3. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกเกี่ยวกับระดับขวัญในค่านความพึงพอใจในสภาพการทำงานพบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านความพึงพอใจในสภาพการทำงานอยู่ในระดับต่ำ แต่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่อง ทางโรงเรียนจัดบริการการใช้เครื่องมือสื่อสารในโรงเรียนเช่น โทรศัพท์ ฯลฯ ให้อย่างดี
4. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกเกี่ยวกับระดับขวัญในค่านความรู้สึกรู้สึกภูมิใจและเห็นความสำคัญของงานพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านความรู้สึกรู้สึกภูมิใจและเห็นความสำคัญของงานอยู่ในระดับสูง และไม่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
5. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกเกี่ยวกับระดับขวัญในค่านความเชื่อมั่นในการบริหารของผู้บังคับบัญชาพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านความเชื่อมั่นในการบริหารของ

ผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับสูง แต่มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องผู้บังคับบัญชามีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่จนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและเรื่อง เมื่อมีปัญหาจะได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากผู้บังคับบัญชาในการแก้ปัญหาเสมอ

6. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกเกี่ยวกับสวัสดิการในการทำงานพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในด้านสวัสดิการในการทำงานอยู่ในระดับต่ำ แต่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่อง ถ้าไม่มีที่อยู่ทางโรงเรียนจะสามารถจัดหาบ้านพักให้ได้และเมื่อมีปัญหาเดือดร้อนเกี่ยวกับการเงินจะมีโอกาสืมเงินสวัสดิการจากทางกรุงเทพมหานครหรือโรงเรียนโดยเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำ

7. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงานพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในด้านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงานอยู่ในระดับสูงและไม่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

8. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือมีขวัญในการได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมอยู่ในระดับต่ำ แต่มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องการพิจารณาขึ้นเงินเดือนมีบรรทัดฐานที่แน่นอน

9. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอก เกี่ยวกับความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงานพบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในด้านความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงานอยู่ในระดับสูงและไม่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

10. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอก เกี่ยวกับการมีโอกาสได้ร่วมกำหนดนโยบายพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือมีขวัญในการมีโอกาสได้ร่วมกำหนดนโยบายอยู่ในระดับสูงและไม่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

11. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับการยอมรับของเพื่อนร่วมงานพบว่า มีความเห็นสอดคล้องกันในทุกเรื่องคือ มีขวัญในค่านการยอมรับของเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับสูงและไม่มี ความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครพบว่า ครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงและขวัญของครูพลศึกษาผู้สอนในเขตชั้นในกับผู้สอนในเขตชั้นนอกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับระดับขวัญในค่านความพึงพอใจในสภาพการทำงานพบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ เหตุที่เป็นเช่นนี้คาดว่าเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณวัด ทำให้มีสถานที่แคบ จึงไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้เต็มที่ ทำให้ครูพลศึกษาไม่มีโอกาสใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ นอกจากนี้เนื่องจากงบประมาณของกรุงเทพมหานครมีน้อยทำให้การซื้อหาอุปกรณ์ไม่เพียงพอและการจ่ายอุปกรณ์พลศึกษาของกรุงเทพมหานครมาให้งยังโรงเรียนต่าง ๆ เป็นไปอย่างขาดความเหมาะสม ประกอบกับครูพลศึกษาส่วนใหญ่ไม่พอใจที่คง มาอยู่ภายใต้การปกครองของข้าราชการปกครอง จึงทำให้ครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครมีขวัญในค่านความพึงพอใจในสภาพการทำงานอยู่ในระดับต่ำ

เดวิส (Davis) กล่าวว่า ความพึงพอใจต่อหน้าที่การงานเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ทำให้ขวัญสูง¹ ดังนั้นถ้าหากผู้ปฏิบัติงานเกิดความไม่พอใจในสภาพการทำงานของตนแล้วจะทำให้เขามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

2. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับความรูสึกภูมิใจและเห็นความสำคัญของงานพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือมีขวัญในค่านิยมรูสึกภูมิใจและเห็นความสำคัญของงานอยู่ในระดับสูง เหตุที่เป็นเช่นนี้คาดว่าเนื่องจากว่า วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่ครูผู้สอนต้องใช้ความสามารถและทักษะด้านกีฬาหลายด้าน ต้องมีร่างกายและจิตใจที่แข็งแรง ประกอบกับเป็นวิชาที่มีกิจกรรมพิเศษนอกเหนือจากการเรียนการสอนเป็นจำนวนมาก เช่นการฝึกซ้อมกีฬาให้กับนักเรียนเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การเป็นกรรมการตัดสินกีฬาเหล่านี้ ทำให้ครูผู้สอนมีโอกาสทำงานและแสดงออกมากขึ้น นอกจากนี้วิชาพลศึกษายังเป็นวิชาที่จะช่วยสร้างให้เด็กมีความแข็งแรงสมบูรณ์ จึงทำให้ครูพลศึกษาเกิดความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญในงานที่ตนทำอยู่มีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของไวลส์ (Wiles) ที่ว่า ความรูสึกว่าตนเองมีความสำคัญเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ขวัญสูง²

3. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในการบริหารงานของผู้นบังคับบัญชาส่วนใหญ่มองมีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านิยมเชื่อมั่นในการบริหารงานของผู้นบังคับบัญชาอยู่ในระดับสูงในเรื่องผู้นบังคับบัญชามีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานดีจนเป็นที่ยอมรับ มีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของผู้นบังคับบัญชา ผู้นบังคับบัญชาเป็นผู้มีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็น ช่วยในการแก้

¹ Keith Davis, Human Relation at Work (Tokyo : Kagahusha Co., 1962), p.78.

² Kimball Wiles, Supervision for Better School, 3 rd ed : 237.

ปัญหาต่าง ๆ ปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งบิตเทล (Bittel) กล่าวว่าขวัญที่ดีของบุคคล
เรานั้นย่อมเกิดจากทัศนคติของบุคคลที่มีต่องานที่ตนทำต่อผู้ร่วมงาน คือโอกาสที่ไ้รับการส่งเสริม
ให้ก้าวหน้าและต่อความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา¹

4. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครผู้สอน
ในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับสวัสดิการในการทำงานพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้อง
กันคือ มีขวัญค่านสวัสดิการในการทำงานอยู่ในระดับต่ำ ที่เป็นเช่นนี้คาดว่าเนื่องจากการ เบิกจ่าย
เงินสวัสดิการต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครมีความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนมาก และเนื่องจากงบ
ประมาณของกรุงเทพมหานครมีน้อยจึงทำให้การจัดหาหนังสือต่าง ๆ เข้าห้องสมุดทำได้น้อยหรือ
ทำไม่ได้เลย การจัดกิจกรรมสังสรรค์ระหว่างครูและผู้อย่างบังคับบัญชาก็ไม่ค่อยมี การจัดบ้านพักให้
ครูที่ไม่มีที่อยู่ก็ไม่เพียงพอ จึงทำให้ขวัญในค่านสวัสดิการอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งตามแนวความคิดของ
โอวาร์ด (Ovard) กล่าวถึงปัจจัยค่านวัตถุที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานไว้ว่าปัจจัยทางค่าน
วัตถุที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการทำงานได้แก่ รายได้ การลาหยุดงาน สวัสดิการต่าง ๆ ใน
หน่วยงานสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย เครื่องมือเครื่องใช้และการบริการ²

5. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร
ผู้สอนในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงานพบว่าส่วนใหญ่มีความ
เห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงานอยู่ในระดับสูง เหตุที่เป็นเช่นนี้
คาดว่าเนื่องจากกรุงเทพมหานครได้เปิดโอกาสให้ครูพลศึกษาได้ลาศึกษาต่อ มีโอกาสเข้ารับการ
อบรมความรู้ใหม่ ๆ ด้านวิชาชีพพลศึกษา มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งหน้าที่และเงินเดือนสูงขึ้นเรื่อย ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Lester R. Bittel, What Every Supervisor Should Know (New York : McGraw-Hill Book Co., 1974), p.66.

²Glen F. Ovard, Administration of the Changing Secondary School (New York : The Macmillan Company, 1966), pp. 216-217.

ซึ่งเรื่องนี้ เดวิส (Davis) กล่าวว่าองค์ประกอบของกำลังขงวุฒิที่ประกอบด้วยการจัดองค์การ และระบบงานที่มีประสิทธิภาพขององค์การ การให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง แก่ปฏิบัติงาน...¹ นอกจากนี้ วิลเลียม (William) ยังได้ให้ความเห็นว่าเมื่อสมาชิกใน กลุ่มมีความเชื่อว่าเขามีโอกาสมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของเขาแล้วเขาจะมีขวัญสูง²

6. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกเกี่ยวกับการได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในด้านการได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมอยู่ในระดับต่ำในเรื่อง การได้รับการพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรม การพิจารณาเงินเดือนมีบรรทัดฐานที่แน่นอน ปริมาณกิจกรรมอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนทางโรงเรียนได้จัดให้อย่างยุติธรรมและกรุงเทพ มหานครให้ความเอาใจใส่ครูอย่างดีเสมอไม่ว่าจะอยู่ส่วนใดของกรุงเทพ ขวน เตียวกุล กล่าวว่า การได้รับความยุติธรรมจากหัวหน้า เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่จะทำให้ขวัญของบุคคลากรดีขึ้น³ ดังนั้น ในหน่วยงานใดก็ตามถ้าขาดความยุติธรรมก็จะทำให้ขวัญของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ อยู่ในระดับต่ำ

¹Ralph C. Davis, Fundamentals to Top Management (New York : Harper & Brothers Co., 1951), p. 553.

²Stanley W. William, Education Administration in Secondary Schools (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1964), p. 144.

³ขวน เตียวกุล, "ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา," หน้า 30.

7. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงานพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านิยมความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงานอยู่ในระดับสูงในเรื่อง ผู้บังคับบัญชาให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง ได้รับความร่วมมือจากบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียนในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกโรงเรียน ภายในหมวดพลศึกษามีความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานเมื่อเดือดร้อน และการทำงานก่อให้เกิดความสามัคคีในโรงเรียน พันธุ์ หันนาคินทร¹ กล่าวว่าขวัญของครูจะดีหรือไม่ขึ้นสังเกตได้จากความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่แตกแยกเป็นก๊กเป็นเหล่า ครูมีความเห็นแก่ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว...¹ นอกจากนี้การวิจัยของ เบอร์เกธ (Bergeth) ยังชี้ให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่และคณะครู เป็นปัจจัยที่จะเสริมสร้างให้ครูมีขวัญสูง²

8. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้สอนในเขตชั้นในและเขตชั้นนอก เกี่ยวกับการมีโอกาสร่วมกำหนดนโยบายพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีขวัญในค่านิยมมีโอกาสร่วมกำหนดนโยบายอยู่ในระดับสูง ในเรื่องมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจทำให้ครูพลศึกษาเกิดความรู้สึกว่าคุณเองเป็นผู้มีส่วนในการบริหารโรงเรียน ซึ่งในการวิจัยของ อารี สวรรค์วานิช ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่าครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอนมีระดับขวัญในกวดการทำงานสูงกว่าครูที่ทำหน้าที่

¹ พันธุ์ หันนาคินทร, การบริหารโรงเรียน (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2513),

² Robert L. Bergeth, "An Experimental Study of Teacher Morale in Selected School District," p, 6293 A.

สอนอย่างเดียว¹ นอกจากนี้ เมฆ เมฆสีมา ได้แสดงความคิดเห็นว่าอาการขวัญดีของครูสามารถที่จะสังเกตได้จาก การเสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุง การเรียนการสอนและงานอื่นเป็นไปโดยดีเสมอ ไม่มีการหวาดกลัวเกิดขึ้นในเมื่อได้แสดงความคิดเห็นหรือขอเสนอแนะไปแล้ว²

9. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมของกรุงเทพมหานครผู้สอนในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกเกี่ยวกับระดับขวัญในค่านการยอมรับของเพื่อนร่วมงานพบว่า มีความเห็นสอดคล้องกันในทุกเรื่องคือ มีขวัญในค่านการยอมรับของเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับสูง ในเรื่องผู้บังคับบัญชาเองเห็นความสำคัญของครูพลศึกษา ผู้บังคับบัญชามีความพอใจในความสามารถของครูพลศึกษาได้รับการยกย่องและสรรเสริญในผลงานในหน่วยงานไม่มีใครรังเกียจครูพลศึกษาและผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถให้ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับที่ เบช (Brech) ได้อธิบายไว้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานนั้นประกอบด้วย บุคคลมีความรู้สึกมั่นคงในงานได้รับค่าจ้างดีเพียงพอได้มีโอกาสก้าวหน้า มีความภูมิใจในงานได้รับความยุติธรรม ได้รับการยอมรับนับถือ...³

10. จากการศึกษาวิจัยระดับขวัญของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครพบว่า ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง ซึ่งทำให้กล่าวได้ว่า ผลการเรียนในวิชาพลศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับดี ซึ่งในเรื่องนี้ โยเดอร์ (Yoder) กล่าวว่ากลุ่มทำงานที่มีขวัญอยู่ในระดับสูงจะเป็นกลุ่มที่ทำงานได้ผลดี⁴

¹ อารี สวรรค์วานิช, "การศึกษาขวัญของครูประจำตำบลจังหวัดสุโขทัย," หน้า 125.

² เมฆ เมฆสีมา, "ขวัญของครูและการสร้างพลังใจ," วารสารสามัญศึกษา 5-6 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2516) : 58.

³ D.F.L. Brech, Principles and Practice of Management (London : Longman, Green Co., 1966) pp. 508-516.

⁴ Dale Yoder, Personnel Principles and Policies, 2nd ed. (Tokyo : Maruzen Company, 1959), p. 445.

ข้อเสนอแนะ

1. กรุงเทพมหานครควรจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาให้มากขึ้นเพื่อนำมาขยายอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาและนำไปซื้ออุปกรณ์พลศึกษาให้เพียงพอแก่นักเรียน

2. การจ่ายอุปกรณ์พลศึกษาไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ควรปรับปรุงใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาจจะให้ครูพลศึกษาของแต่ละโรงเรียนทำเรื่องเสนอขออุปกรณ์ตามความเหมาะสมและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่ง

3. ควรปรับปรุงขั้นตอนการบังคับบัญชาให้สะดวกรวดเร็วขึ้นโดยลดขั้นตอนการบังคับบัญชาให้น้อยลง และการบังคับบัญชาครูควรให้ข้าราชการครูด้วยกันบังคับบัญชากันเองไม่ควรให้ข้าราชการปกครองมีคุณและโทษแก่ข้าราชการครูมากนัก

4. ในด้านสวัสดิการในการทำงานควรมีการปรับปรุงขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการให้มีความรวดเร็วมากขึ้น หรืออาจจัดหาเงินสำรองจ่ายให้ก่อนหรือให้หักที่คนสังกัดก็จะเป็นการแก้ปัญหาที่ดียิ่ง

5. ในด้านการได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมนั้น กรุงเทพมหานคร ควรจะวางกฎเกณฑ์ที่แน่นอนออกมาว่าการพิจารณาความดีความชอบในการขึ้นเงินเดือนนั้นมีหลักในการพิจารณาในแง่ใดบ้าง ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ปริมาณงานต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนของครูพลศึกษาในวันหยุดราชการควรมีการพิจารณาลดลงบ้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปมีดังนี้

1. วิจัยระดับขวัญของครูพลศึกษาผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ศึกษาเปรียบเทียบขวัญของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครกับขวัญของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
3. ศึกษาเปรียบเทียบขวัญของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครกับขวัญของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญ
4. ศึกษาเปรียบเทียบขวัญของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษากับขวัญของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย